

Uudella innolla vuoteen 2013

Viime vuoden aikana yhdistykselle tapahtui paljon. Saatuamme RAY:ltä rahoituksen Clsupajaan sekä Kuuloavain.fi-nettiporttaalin kehittämiseen, on LapCI ry:ssä riittänyt vipinää. Tuskinpa tahti tänä vuonna ainakaan rauhoittuu, vaan tapahtumia pyritään taas saamaan lähelle jäseniä ympäri Suomea. Toivotaan siis että uudetkin perheet innostuvat mukaan!

Tämän tiedotteen teemana on erilaiset harrastukset joista lapsemme voivat nauttia sisäkorvaistutuksesta huolimatta. Bilal ja Ronja voivat esimerkiksi näyttää pienempien lasten perheille, että on turha hylätä harrastuksia vain kuuloavain vuoksi. Kaikkea voi hyvin yrittää ja on tärkeää että lapsemme löytävät harrastuksen jossa todella itse viihtyvät, kokevat onnistumisen tunteita ja saavat elää ihan tavallista elämää. Tiedetäänhän me vanhemmat kuinka paljon voimaa ja jaksamista hyvä harrastus tuo, joten suodaan tämä myös meidän lapsillemme!

Kaikille voimia tähän loppupalveen, ja pian, ennen kuin huomaammekaan, päivät pitenevät ja kevät alkaa tehdä tuloaan!

Tapahtumissa nähdään,

Minna Mäkelä

**Ainutlaatuinen
LapCI!**

TIEDOTE TAMMIKUU 2013

Toimitus, taitto ja kuvat:
Marianne Rintala

* Ajankohtaista tietoa toiminnasta löydät osoitteesta www.lapci.fi. Seuraa tiedotusta myös Facebookissa!

* Mikäli mieleesi tulee jotakin kysyttävää tai tiedotettavaa: ota rohkeasti yhteyttä puheenjohtajaamme **Lasseen** (lasse.lindstrom@lapci.fi, 0503307140) tai varapuheenjohtajaamme **Minnaan** (minna.makela@lapci.fi, 0505609907).

* Clsupaja-projektista tietoa: www.lapci.fi -kohdasta Clsupaja tai **Mariannelta** (marianne.rintala@lapci.fi, 045 8590 888).

* Vinkkipuheesta löytyy tietoa osoitteesta: www.vinkkipuhe.fi tai leena.hasselmann@lapci.fi (Leena Hasselman, 0400914583).

* Kuuloavain.fi-projektista lisätietoja **Annelilta**: anneli.salomaa@valkeatalo.fi ja 044 792 6986.

Tykkää LapCI ry:stä Facebookissa!

MUITA TÄRKEITÄ KONTAKTEJA

* Kuuloavainlasten vanhempien liitto (KLV ry) on sisärjestömme, jonka kanssa teemme hedelmällistä yhteistyötä mm. Kuuloavain-projektissa. Me molemmat yhdistykset olemme lasten ja perheiden asiassa, joten molempiin kannattaa kuulua ja toimintaan osallistua. LapCI ry:ssä keskitymme erityisesti sisäkorvaistutusten asioiden ajamiseen.

* Satakieliohjelma on valtakunnallinen verkosto, jonka toimintaan kannattaa jokaisen sisäkorvaistutuksen perheen tutustua ja osallistua. www.satakieliohjelma.fi.

* Kuuloavainlasten vanhempien oma keskustelupalstansa Facebookissa. Sinne pääsee laittamalla Facebookin haku-kenttään "Kuuloavainlasten vanhemmat". Aukeavalta sivulta voi pyytää, että saa liittyä ryhmään.

* Clsäpiiri on sisäkorvaistutuskäyttäjille oma keskustelufoorumi internetissä. Mukaan pääsee kirjoittamalla sähköpostia sisäkorvaistutuskäyttäjää **Marja Ylikankaalle** osoitteella finski@nic.fi.

* Kuurojen Liiton toiminnasta lapsista aikuisiin löytää tietoa osoitteesta www.kl-deaf.fi.

* Kuurojen Palvelusäätiön viittomakielen opetusohjelman eli Juniori-ohjelman löytää osoitteesta <http://www.kuurojenpalvelusaatio.fi/fi/ohjelmat/juniori-ohjelma/>.

TAPAHTUMAKALENTERI 2013

katso lisää takakannesta!

Pienten Lasten Clsupaja

26.1.2013 Tullinpuomin leikkipuisto, Helsinki, klo 10-13 leikkejä ja pelejä.

Clsu-jengi teatteriin, 10-16-v, la **9.2.** klo 11-13.30, Teatterimuseo, Helsinki.

Vuosikokous, koko perheelle **16.3.2013** klo 12-17. Tanssia Karkkilassa!

Musaleiri Resonaarissa Helsingissä 8-13-vuotiaille **3.-7.6.** ja **10.-14.6.2013**

The International Friendship Week Englannissa 12-16-vuotiaille **21.-27.7.2013.**

Kesäpäivät koko perheelle **17.8.2013**, ennakkotietojen mukaan paikkana Lahti.

EnsitietoClsupaja Kanniston kotieläntilalla Alastarossa. LapCI ry:n ja KLV:n vertaisperhetapaaminen pienten lasten perheille **4.-6.10.2013.**

Pikkujoulut **30.11.2013** "Aistikas Joulut", paikka ilm. myöhemmin.

KUTSU! LapCI ry:n Vuosikokous 2013

Tervetuloa koko perheen voimin viihtymään **lauantaiksi (16.3.2013) klo 12-17 Karkkilaan!** Luvassa on tanssinopetusta lapsille Tanssikoulu Vinhassa. Päivä on kaikille **ILMAINEN!**

Kokouksessa valitaan uusi hallitus, joka pääsee suoraan vaikuttamaan yhdistyksen tapahtumiin. **Ilmoittautuminen ruokailun järjestämisen kannalta viim. 8.3.2013** ja lisätietoja: **Clsu-paja-koordinaattori**

marianne.rintala@lapci.fi
045 8590 888!

Comfort Audio

Vanhoille perheille muistutuksena ja uusille tiedoksi, että yhdistys on hankkinut saamallaan stipendillä kaksi Comfort Audio-ryhmäkuuntelujärjestelmää. Mikäli olette kiinnostuneita kokeilemaan laitetta oman lapsenne koulussa tms. niin ottakaahan yhteyttä leena.hasselmann@gmail.com.

Voimapaajasta tuli Clsu-paja

RAY-rahoitteinen projekti vaihtoi nimeä!

SI-lasten voimaannuttamiseen keskitetty kolmivuotinen projekti nimettiin uudelleen marraskuussa 2012. Edellisestä nimestä tuli sekaannus internetin hakukoneissa saman nimisen yhtiön kanssa. LapCI ry:n hallitus, projektin koordinaattori Marianne Rintala sekä ryhmä SI-nuoria hyväksyivät uuden nimen projektille, joten painakaa mieleenne: **Clsupaja!**

Clsupaja -projektin päätavoite on voimauttaa SI-lapsia ja heidän perheitään niissä tiedoissa, taidoissa ja tilanteissa, joissa lapset jäävät kuulonsa takia altavastajaan asemaan normaalielämässä. Näitä ovat esimerkiksi musiikki, kielet, aistit sekä itseilmaisu.

”Isot kirjaimet C ja I tuovat Clsua mukaan.”

HUOM! Facebookissa on oma ryhmä ”Clsu-jengi” 13-18-vuotiaille SI-nuorille. Tervetuloa mukaan!
[facebook.com/groups/clsupaja/](https://www.facebook.com/groups/clsupaja/)

On nyt:

Katso lisää www.lapci.fi -> Clsupaja

ALASTAROSSA laitettiin kielet rullalle!

Pienten lasten kielipaja tapahtui 19.-21.10.2012 idyllisellä Kanniston kotieläintilalla. Perjantai-iltana perhe toisensa jälkeen saapui paikalle. Lapset ja aikuiset tutustuivat toisiinsa vapaan leikin, eläinten, saunan ja olemisen merkeissä.

Luantaina loppujen perheiden saavuttua, oli kielipajan aika. Puheterapeutti **Lotta Krohn** Sanamaailma Oy:stä oli suunnitellut aamupäiväksi ohjelmaa koko perheelle. Laulettiin, leikittiin ja etsittiin eläimiä. Aluksi vaisympinakin olleet lapset olivat lopulta innolla mukana toiminna. Puhe pulppusi ja nauru raikasi kun olimme milloin aitana, ruuhona, riikinkukon pyrstönä ja jos vaikka minä. Lapset ja aikuiset toimivat innolla yhdessä. Vielä ennen lounasta kiersimme erilaisia pisteitä joissa harjoittelimme mm. kielen käyttöä nonparelleja pyydystäen, huulilla puhaltamista, erilaisia huulioita peilien avulla jne.

Lounastauon jälkeen pääsivät pienimmät ja osa isoimmista osallistujista ansaituille päivälevoille. Tällöin n. 5-vuotiaat ja siitä isommat lapset jatkoivat kielipajaa hieman haastavammilla tehtävillä. Ilta-päivän aikana olimme työhaastattelussa, väänelimme naamaa, satuilimme ja teimme käsinukketeatteria. Teatteriesityksissä oli mukava huomata kaikissa esityksissä toistunut tutustumisen ja ystävyyden teema.

Päiväkahvin jälkeen Vinkkipuhetta käyttä-

vät perheet pitivät oman vertaistuki-osionsa ja muut pääsivät tutustumaan Kanniston tilan eläimiin ja maisemiin. Illalla jälleen saunottiin, uittiin ja vaihdettiin vertaistukea. Sunnuntaina Kanniston tilan isäntä ajelutti meidät kaikki vankkureilla katsomaan Ylämaankarjaa ja poroja. Tänä viikonloppuna lapset tapasivat lampaista, hevosia, vuohia, kissoja, kaneja, hanhia ja monia muita eläimiä, joista kerrottavaa riitti.

Viikonloppun tunnelma oli avoin ja lämmin. Perheet kertoivat saaneensa mitä tulivat hakemaan; vinkkejä lapsen kielen kehityksen tukemiseen ja paljon uusia tuttavuuksia sekä vertaistukea.

Minna Mäkelä

HUOM! Koska meillä oli Kannistossa niin mukavaa ja palaute perheiltä oli niin hyvää, niin päätimme järjestää ensi syksynä samantapaisen viikonloppun uudelleen! Tällä kertaa se tehdään yhteistyössä **KLVL:n** kanssa. Ajankohta on: **4.-6.10.2013**. Lisätietoja: **KLVL:n** vertaist-yökoordinaattori **Hanni Rikala**, puh 050-3010 503, hanni.rikala@valkeatalo.fi

Kiukkulintuja ja tonttuleikkejä

Joulukuun ensimmäisenä Majatalo Onnelaan kokoontui 13 perhettä ympäri Suomen. Yhteensä 23 aikuista ja 28 lasta iältään 1-13-v juhlistivat TunnekouluPikkujouluja, jotka järjestettiin yhteistyössä Satakieliohjelman kanssa.

O hjelma alkoi yhteisellä lounaalla, jonka jälkeen Kuuloliiton puheterapeutti Ritva Parkas aloitti koko perheen Tunnekoulun. Teemana oli kiukku. Sitä käsiteltiin ensin yhdessä. Jokainen sai näyttää, millaisia ilmeitä on, kun on kiukkuinen. Sen jälkeen jokainen sai askarrella ja maalata omat kiukkpallonsa. Monien kiukat muistuttivat suosittuja Angry Birds -pelihahmoja.

Välipalan jälkeen Tunnekoulu jatkui Ritvan vetämänä aikuisille. Lapsille oli puuhaa salissa. Paikalle tuli kolme

Tunnekoulussa askarrettiin kiukkupalloja. Yllä **Milja Peltoniemen** oma pallo ja keskellä **Ronja Mäkelä** esittelee **Aisha ja Bilal Saeedille** omaansa. Alakuvassa **Aino Vasara** maalaa kiukkupalloaan, jolle tuli isot korvat.

”Kun mä suutun, niin vihaiseksi linnuksi muutun ja lennän possuja päin!”

15-vuotiasta SI-nuorta lastenohjaajiksi ja muita lastenhoitajia. Leikimme erilaisia leikkejä isossa ja pienissä ryhmissä.

Jouluruokabuffetin jälkeen alkoi illan kestävät pikkujoulut. Oli perinteisiä tonttuleikkejä ja lauluja ja nyttärit. Kun lauloimme piirissä tonttulauluja, niin sisään asteli Joulupukki! **Leena**

Hasselman haastatteli Joulupukkia, joka sitten jakoi lahjat.

Loppuilta meni sitten Singstarin sekä vertaistuellisen jutustelun ja nyttäripöydän parissa. Kiitos kuluneesta vuodesta ja mahtavinta vuotta 2013 kaikille!

Marianne Rintala

Kuuloavain.fi on auki!

Käy tykkäämässä Kuuloavain.fi!

www.Kuuloavain.fi -nettportaali avattiin juhlavasti Kirjasto10:ssä Helsingissä.

Projektikoordinaattori **Anneli Salomaa** (ylin kuva, keskellä) esitteli nettisivun taustat ja tarkoituksen yhdessä projektisparraaja **Leena Hasselmanin** (oik.) kanssa. Yleisöön oli kutsuttu alan ammattilaisia sekä kaikkien kuuloalojen järjestöjen edustajia. Avajaiset lähetettiin myös suora-

na netissä.

Tilaisuudessa esiintyi Mukula-muskarin lapsia **Sanni Verkasalon** (keskimmäinen kuva, vas.) ja **Ritva Torpan** (kesk.) vetämänä. Mukana olivat **Helinä ja Viljami Mellanen** sekä **Harri ja Tanja Rasmussen**. Lisäksi LapCI ry:n viime kesän musiikkileiriläiset soittivat ja lauloivat kaksi biisiä, jotka tulkattiin myös viittomakielelle Viittovien Veikkojen toimesta (kuva alla). Toinen biiseistä oli teinitähti **Robinin** viime kesän hitti Frontside Ollie. Esityksistä kuvatut videot voi katsoa Cisupajan sivuilta: www.lapci.fi/112.html. Myös itse Robin näki videon ja jakoi sen Facebook-sivullaan!

Marianne Rintala

LapCI ry:n bändi Musisoivat Kekäleet, vasemmalta oikealle: **Olli Lindström, Bilal Saeed, Aliisa Jauhainen, Maija Lindström, Vilma Virtakallio**, (välissä Musiikin erityispalvelukeskus Resonaarin Kaarlo Uusitalo), **Juho Jauhainen** sekä kuvasta puuttuvat **Aarne ja Helmi Viljanmaa** (soittivat koskettimia). Viittovat Veikot: **Onni Salomaa, Iivari, Jarl ja Klaus Hanhikoski**.

Tanssiharrastus tuo iloa elämään!

Tanssinopettaja kirjoittaa, millaista on opettaa tanssia kuuroille, kuulolaitetta tai sisäkorvaistutetta käyttävillä lapsilla.

Ensimmäistä kertaa olen ollut reilu 10-vuotista sitten kuulovammaisten koulussa työharjoittelussa kerran viikossa opettamassa tanssia tulkin avustuksella. Tulkki oli ystäväni ja hän suoritti myös tulkkipintojaan samalla. Kokeilu oli mieletön. Muistan miten kuurot lapset lauloivat tanssin tahdissa omaa lauluaan.

Osa laittoi jopa silmät kiinni ja antoivat tanssin viedä. Osa lapsista oli SI-lapsia ja kuulivat siten musiikkia, mutta osalle se oli uusi ihmeellinen juttu. Osa oli leikattu vasta lähellä kouluaikaa, joten kaikki eivät puhuneet vielä selkeästi, niinpä tulkilla ja tukiviittomilla oli suuri merkitys silloin.

Nyt 10 vuotta myöhemmin tanssitunneilla näkyä enemmän SI-lapsia ja huonokuuloisia lapsia. Tällä hetkellä minulla tanssii 2 SI-tyttöä, 1 huonokuuloinen tyttö ja kaksi mikrotia tyttöä, joista toinen heistä on oma vasta 2-vuotias tyttöni. Opetettavat lapset osaavat puhua ja kommunikoida näin ollen helpompaa. Silti tukiviittomia käytän edelleen opetuksessani, koska ne auttavat myös kuulevia lapsia. Joskus heilläkään ei ole niin sanotusti korvia mukana tunnilla.

Tanssitunnilta on kaikille selvät säännöt, mikä auttaa ryhmän hallintaa ja helpottaa myös huonokuuloisen oloa ryhmässä. Usein haikaudun myös huonokuuloisen lapsen lähelle kertomaan ohjeet, jotta hänen on helpompi kuulla ne yhtäaikaan ryhmän kanssa. Ehdottomasti silloin musiikin on oltava pois päältä. Muuten tunti etenee ihan normaalisti. Usein

kysyn musiikin volumen tasoa, että onko ok, jos tanssija on tarpeeksi iso kertomaan sen. Jos hän on vasta 3 tai 4 vuotias, niin katselen miten hän käyttäytyy, lapsen käytös kertoo myös nopeasti onko musiikki liian kovalla tai onko kaikki muuten hyvin.

Aina minulle ei edes kerrota oppilaan kuuloviasta ja itse huomasin tänä syksynä, kun kausi oli jo puolessa välissä, että yhdellä 3-vuotiaalla tanssijanalulla oli kuulolaitteet molemmissa korvissa. Mikrotiatyön kuulovika tuli puheeksi vasta, kun kerroin toiselle isälle omasta työstäni jonka toinen korva on kuuro. Kävi ilmi, että kappas ei hänelläkään ollut kuin yksi kuuleva korva. Hän ei tanssissa käyttänyt balaistetta ollenkaan. Myöhemmin tajusin, että tyttö hakeutui lähelle minua.

Kovasti rohkaisen lapsia ja aikuisia kokeilemaan tanssia. Olit sitten tyttö tai poika, kuuro tai huonokuuloinen. Kuurokin voi nauttia tanssimisesta, vaikka musiikkia ei kuulisikaan. Aina voi tehdä musiikkia omalla tanssillaan. Musiikkiin voi myös tuntea ja nähdä tanssiliikkeistä.

Huonokuuloinen pärjää kyllä ihan kuulevan lapsen tavoin normaalissa ryhmässä. Toki aina kannattaa jutella tanssinopettajan kanssa etu- ja jälkikäteen, että miten tanssitunti sujui. Tai kysyä tanssikouluista, että mikä olisi sopiva ryhmä. Paritanssissa esim. kilpatanssissa kuuro tyttö voi olla maailman ihanin vietävä, koska silloin hänen on 100% luotettava kuulevaan pariinsa. Tanssilajeja ja tanssinopettajia on monia ja vain kokeilemalla löytää itselleen sopivan tanssitunnin. Onneksi televisio on tanssiohjelmaa täynnä ja moni on varmasti saanut tanssikiipinän katsoessaan Dancea tai Tanssii tähtien kanssa ohjelmaa.

Mira Aho
Tanssikoulu Dance Actions

Urheilua implantin kanssa

”Moi, nimeni on Bilal ja olen 11-vuotias. Harrastan jalkapalloa ja yleisurheilua. Jalkapalloa pelaan Pakkalan Palloseuran Pantterit-joukkueessa. Jalkapallon harrastaminen on mukavaa, koska minulla on kiva joukkue ja hyvät valmentajat. Joukkueoverit varovat ettei he riko kuulolaitteeni. Käytän pantaa jotta se suojaisi minun kuulolaitetta. Minulla on viisi turnausta joka vuosi ja pelejä 1-2 kertaa kuussa.

”**Minulla on viisi turnausta joka vuosi ja pelejä 1-2 kertaa kuussa.**

Olen pitänyt kuulolaitteesta hyvän huolen enkä ole antanut sen kastua, mutta viime kesänä Hesa cupissa kadotin FM-laitteeni vastaanottimen juuri kun olin menossa kentälle. Valmentajat käyttävät FM-laitetta ja kuulen valmentajaa jos hänellä on jotain sanottavaa mitä teen kentällä pallon kanssa. Joukkuekaveritni mielestä FM-laite on jännä koska kuulen valmentajan salaisia viestejä kentälle. He ovat myös kiinnostuneita minun implanttileikkauksesta.

Yleisurheilua harrastan Vantaan Salamoissa. Harkoissa ja kisoissa käytän pantaa mutta en FM-laitetta koska yleisurheilu ei ole joukkuelaji eikä valmentaja anna ohjeita samallaalalla kuin jalkapallossa. Joskus minua jännittää ennen kisoja, kun kisailen monen ihmisen edessä implantti päässä.

Urheilua voi harrastaa myös implantin kanssa eikä tarvitse pelätä.”

Bilal

RONJA, 6-v. kertoo:

”Olen harrastanut tanssia vähän yli vuoden. Ensin tanssin lastentansseissa ja nyt syksyllä aloitin Hiphop-ryhmässä. Tykkään tanssia, koska siellä saa uusia kavereita ja saa ihan vaan tanssia. Hiphop-tanssissa on kivempää kuin lastentanssissa. Hiphop-tanssin musiikkia on helpompi tanssia kuin lastentanssin, koska musiikista kuulee rytmin paremmin. Mira on kiltti opettaja. On kiva että Mira viittoon välillä, vaikka viittoonkin aika vähän. Mira kiinnittää minun huomion itseensä kun kertoo ohjeita vaikka uusiin tansseihin. Joskus Mira on laittanut musiikin hiljaisemmalle kun se on minusta ollut liian kovalla. Haluaisin sanoa muille SI-lapsille, että kaikki voi mennä tanssiin, vaikka ois laitteetkin. Mäkin oon mennyt.”

Ronja M.

Kaikki saa soittaa!

Musiikkiterapeutti, psykologi ja Resonaarista tuttu aurinkoinen Sanni Verkasalo on opettanut monen ikäisiä sisäkorvaistutlapsia.

Tutustuin sisäkorvaistutettiin ensimmäistä kertaa vuosi sitten, kun pääsin mukaan toteuttamaan Lindforsin säätiön ja RAY:n MUKULA-PUHE-projektin musiikkiryhmää yhdessä puheterapeutti Ritva Torpan kanssa. Viime kesänä minulle tarjoutui tilaisuus opettaa myös isompia sisäkorvaistutlapsia, kun Resonaarissa järjestettiin jo toista kertaa LapCI ry:n musiikkileiri.

MUKULA-PUHE-musiikkiryhmät on suunnattu pienille, vasta sisäkorvaistutteen saaneille lapsille – tosin mukaan on saanut tulla myös perinteisiä kuulokojeita käyttäviä lapsia. Toiminta on monimuototerapiaa, jossa musiikillisen vuorovaikutuksen avulla pyritään edistämään kuuntelun kehitystä ja tukemaan puheen oppimista. Musiikin eri elementit, kuten äänen korkeus, kesto ja voimakkuus tukevat puheen prosodian havaitsemista, ja eri soitinten erilaiset sointivärit stimuloivat aivojen kuulon alueita ja houkuttelevat kuuntelemaan ja tulemaan mukaan vuorovaikutukseen kuuloaistin kautta. Ryhmässä käytettävien laulujen rytmi ja melodinen rakenne, jossa on mukana sopivasti toistoa ja ennustettavuutta, tukevat sanavaraston kehitystä ja auttavat myös hahmottamaan tapahtumien ajallista jatkumoa, mitä kautta kuulo- ja visuaalinen työmuistinkin kehittyy.

Musiikilla siis voidaan monella tavalla tukea puheen kehitystä. Kuitenkin musiikki itsessään on aivan yhtä merkittävä tavoite. Musiikista nauttiminen ja musiikillinen vuorovaikutus on tärkeä osa elämää, ja etenkin lapsen ja vanhemman välisessä varhaisessa vuorovaikutuksessa sillä on suuri merkitys. Nuorena sisäkorvaistutteen saaneet ja muut kuulovikaiset lapset nauttivat musiikista aivan yhtä innokkaasti kuin muutkin. Tästä näkökulmasta nämä ”puhemuskarit” toimivat myös

varhaisiän musiikkikasvatuksena, joka tarjoaa lapsille musiikillisia elämyksiä, ja valmiuksia ja taitoja sekä antaa virikkeitä jatkuvan musiikin harrastuksen syntymiseen. Ryhmässä py-

ritään myös tukemaan lasten luovuuden ja itseilmaisun kehittymistä ja toisaalta rohkaisemaan vanhempia musisoimaan ja laulamaan lastensa kanssa – vauvat ja pienet lapset nimittäin nauttivat läheisten ihmisten laulusta, vaikka nämä laulaisivat nuotin vierestäkin!

Itselleni on ollut kiinnostavaa tutustua kuulotiedon prosessoinnin kehitykseen ja oppia ymmärtämään, miten sisäkorvaistute kuulemisen ja puheen kehittymiseen vaikuttaa. Ryhmää ohjatesa on oppinut selkeyttämään ja hidastamaan omaa puhetta, puhu-

”Musiikista nauttiminen ja musiikillinen vuorovaikutus on tärkeä osa elämää.

maan kuuluvammalla äänellä ja vähemmin sanoin. Lasten omia vastauksia ja aloitteita on oppinut odottamaan. Kuulemisen ja kielen kehitystä on ollut hurjan kiehtovaa seurata lähietäisyydeltä – samoin kuin musiikillisten taitojen kehitystä, kun lapset yhä enemmän alkavat laulaa ja soittaa ryhmässä, ja saavat jokainen oman valloittavan äänensä kuuluviin.

LapCI ry:n musiikkileirillä, jolla opetin yhdessä Lauri Uusitalon kanssa, taas tutustuttiin isompien lasten ja nuorten kanssa bändisoittimiin, opeteltiin soittamaan niitä ja harjoiteltiin yhdessä musisoimista koko 8 lapsen katraan voimin. Bändisoiton tueksi

tehtiin myös erilaisia rytmiharjoituksia, joissa kehorytmejä ja djemberumpuja soittain harjoiteltiin musiikillista vuorovaikutusta ja toisten kuuntelua. Soittoa opeteltiin kuvionuottien avulla. Kuvionuotit on nuottikirjoitusmenetelmä, jossa nuotit merkitään

Musiikkiryhmäläisen äiti Riikka ja Iiris 2-v. kertoo:

”Olemme saaneet käydä MUKULA-PUHE-musiikkiryhmässä vuoden ajan. Puhemuskari on meille tärkeä, koska musiikki on ollut aina meille vanhemmille iso asia elämässä. Musiikin kuunteleminen ja musisointi on ollut jokapäiväistä. Jo Iirksen kohdussa ollessa lauloin hänelle ja mietin monen monta laulua, leikkiä elämyksiä, ja soitinta, joiden parissa voisimme musisoida. Kun saimme diagnoosin Iirksen kuuroudesta, ajattelin, etten koskaan enää kuuntele musiikkia. Puhemuskariinkin lähdimme sen kielenkehitystä tukevien näkökulmien vuoksi. Kulunut vuosi on kuitenkin ollut mullistava monella tavalla. Vertaisten tapaamisten muskarissa on tuonut eheyttävää voimaa arkeen. Lisäksi Iirksen kielenkehitys on ylittänyt kaikki odotuksemme. Viime joulun paras joululahja oli Iirksen ehtymätön into laulamiseen. Yhteiset musisoitimet ovat tuoneet meidän perheelle takaisin musiikista nauttimisen ja musiikista on tullut Iirkselle tärkeä osa jokaista päivää.”

konkreettisesti muotojen ja värien avulla. Kuvionuottimenetelmä mahdollistaa soittamisen nuoteista ilman aikaisempia tietoja tai taitoja. Osalle leiriläisistä oli perinteinenkin nuottikirjoitus tuttua, mutta kuvionuottien avulla kaikki saivat aloittaa samalta viivalta, joten yhdessä soittaminen onnistui heti.

Leirille osallistui sekä sisäkorvaistutlapsia että heidän sisaruksiaan, enkä aluksi tiennyt kenellä on istute ja kenellä ei. Yleensäkin kohtaamme Resonaarissa oppilaat mieluiten yksilöinä, emmekä luokittele heitä erilaisten oppimisvaikeuksien tai vammojen mukaan. Tutustumisen myötä käy ilmi, millaisilla keinoilla kukin oppii parhaiten. LapCI ry:n leirillä opimme ja kehitimme vähitellen erilaisia keinoja opetuksen tueksi. Muutamaasi asioihin kiinnitin LapCI-ryhmässä enemmän huomiota kuin muissa ryhmissä: Onko oppilaalle väliä, kummalta puolelta opettaja antaa ohjeet? Tarvitseeko oppilaan nähdä opettajan kasvot tämän puhuessa? Pitääkö joissain tilanteissa erityisesti näyttää rytmiä tai laulun sanojen etenemistä visuaalisesti? Minkälaisilla soittimilla tahtia pidetään yllä? Erityisesti huomasin, että oli tärkeää soittaa perusrytmiä sekä matalalla että korkealla taajuudella, jolloin kaikkien oli helpompi pysyä samassa sykkeessä.

Kuten kaikissa lasten ja nuorten musiikkiryhmissä, oli LapCI-leirilläkin tärkeää muistuttaa usein, että on parempi jättää pois turha hälinä ja oman soittimen rämpyttäminen silloin, kun koko ryhmälle tai toisille oppilaille annetaan ohjeita. Olennaista kuitenkin on, että mekalla syntyi innostuksesta ja musiikin oppimisen ilosta – lapset halusivat kokeilla eri soittimia ja harjoitella omia soittototeutuksia mahdollisimman paljon. Syksyllä bändin esiintyessä Kuuloavain.fi-portaalin avajaistilaisuudessa huomattiin, että leirin opit olivat säilyneet hyvin mielessä, leiriläiset panostivat tarmokkaasti biisien harjoitteluun ja saimme olla ylpeitä upeasta Musisoivat Kekäleet -yhtyeestä.

Musiikki kuuluu kaikille. Erilaisia tapoja oppia, soittaa ja kuunnella on yhtä monta kuin on erilaisia ihmisiä. Jokaisella joka haluaa, on kuitenkin mahdollisuus oppia. Joskus se on helppoa, joskus se vaatii työtä, aina se vaatii uskallusta ja heittäytymistä. Mutta kaikki saa soittaa!

Sanni Verkasalo

Huom! 8-13-vuotiaiden Musaleiri järjestetään jälleen ensi kesänä 3.-7.6. ja 10.-14.6 Resonaarissa! Paikkoja rajoitetusti. Ilmoittautumiset: marianne.rintala@lapci.fi, 045 8590 888

Tulevia Clsu-pajoja 2013

Nuoret Englannin leirille kesällä 2013

Englantilainen sisäkorvaistutejärjestö The Ear Foundation järjestää jälleen ensi kesänä 21.-27.7.2013 SI-nuorille oman kansainvälisen viikon leirin Boston Spassa, Englannissa. LapCI ry lähettää Suomesta RAY:n Clsupaja-projektin tuella neljän nuoren delegaation jo kolmatta kertaa mukaan.

Hallitus käsitteli hakemukset ja päätti, että matkaan pääsee ainakin **Topi Viita Lapualta** sekä **Markus Suhonen Savonlinnasta**. Onneksi olkoon heille!

Vielä olisi tilaa kahdelle tytölle! LapCI

ry:n hallitus nimittäin päätti, että leirille voisi lähettää myös nuorempia (11-14-vuotiaita), kun näyttää siltä, että 14-16-vuotiaita ei löydy mukaan. Virallisestihan The Ear Foundationin leiriläisten ikäraja on 11-16-v, joten siellä on monesta maasta sen ikäisiä myös paikalla.

NYT JULISTAMME SIIS UUDEN HAUN! Kirjoita motivaatiokirje ja lähetä se viimeistään 15.2. mennessä Mariannelle, niin sinulla on mahdollisuus päästä mukaan unohtumattomalle leirille!

Katso lisää www.lapci.fi -> Clsupaja

Sisäkorvaistutustelasten
valtakunnallinen yhdistys

T-paita-mallina iloinen **Kerttu Laamanen!**

T-paitoja saa taas!

Nyt niitä saa taas! Kaikkia kokoja on. Lasten T-paita maksaa 15 e ja aikuisten 20 e (+ postimaksut). Ota yhteyttä hallituksen jäseneseen: maiija.viljanmaa@gmail.com. Paitoja on myynnissä myös vuosikokouksessa sekä muissa LapCI ry:n valtakunnallisissa tapahtumissa.

Kevään Stipendit

LapCI ry:n hallitus on luvannut lahjoittaa neljä kappaletta Nokian puhelimia ja loopsettejä stipendinä lapsillemme ja nuorillemme koulujen keväjuhlaan. Mikäli teillä on kouluikäinen sisäkorvaistutteen käyttäjä ja olette maksaneet jäsenmaksun, niin olkaa yhteydessä: marianne.rintala@lapci.fi. Tarvitsemamme tiedot ovat: lapsen nimi, luokka-aste, koulun nimi ja osoite sekä opettajan nimi ja sähköposti/puhelinnumero.

Myös tulevan Englannin leirin 2013 osallistujille lahjoitamme puhelimet yhteydenpitoa helpottamaan.

Toimisto Valkeaan Taloon

LapCI ry avaa helmikuusta 2013 lähtien toimiston Valkeaan Taloon Helsinkiin. Valkea Talo on tunnettu kuuloalojen järjestöjen monitoimitalona ja "päämajana". Sen omistaa Kuurojen liitto, Kuuloliitto, Kuurojen Palvelusäätiö ja Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto. Toimistonaapureinamme ovat siten edellä mainitut sekä mm. Satakieliohjelma.

Clsu-paja-koordinaattorimme **Marianne Rintala** tulee pääasiassa työskentelemään toimistolta käsin, mutta myös projektisparraaja **Leena Hasselman** valtaa tilaa sieltä. Tämä tuo LapCI ry:n yhä keskeemmälle kuuloalan ydintä ja tiivistää toivottavasti yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa.

Osoite Valkeaan Taloon on: LapCI ry, Valkea Talo, Ilkantie 4, A-osa, 00400 Helsinki. Katso lisää mm. www.valkeatalo.fi. Tervetuloa piipahtamaan!

Musaleirit 3.-7.6. ja 10.-14.6.2013!

LapCI ry järjestää jälleen ainakin yhden bändileirin 8-13-vuotiaille Musiikin erityispalvelukeskus Resonaarissa, Helsingissä **3.-7.6.2013. Mikäli halukkaita riittää, järjestämme toisen 10.-14.6.2013!** Leirit ovat sisällöltään samat, joten vain yhdelle voi osallistua. Mukaan saa tulla ensisijaisesti implantoituid lapset ja mikäli tilaa jää, niin sisaruksetkin ovat tervetulleita.

Leirille otetaan maksimissaan kahdeksan lasta. Musiikkia on ti-pe neljä tuntia päivässä ja leiri huipentuu perjantaina loppukonserttiin, jonne perheet ovat tervetulleita katsomaan. Soittoa opitaan kuvionuottien avulla, joten kaikki oppivat varmasti. Yövyimme Resonaarin tiloissa. Leirillä on kaksi lastenhoitajaa sekä allekirjoittanut kokkaamassa ruoat ja ho-

tamassa yleiset asiat. Lämpimästi tervetuloa mukaan!

Ilmoittautumiset 15.2.2013 mennessä Mariannelle. Ilmoita lapsen nimi, ikä ja ruokavalio sekä KUMPI ajankohta sopisi paremmin. Myös sisarukset (8-13-v.) voi ilmoittaa mukaan. Vahvistuksen saa maaliskuussa, kun tiedämme järjestetäänkö leirejä yksi vai kaksi.

Clsu-jengi teatteriin!

Clsu-paja järjestää 10-16-vuotiaille SI-lapsille ja nuorille tapaamisen Helsingin Teatterimuseossa **lauantaina 9.2. klo 11-13.30.**

Tiedossa on teatterityöpaja "Kerro kerro kulissi", joka vie kulissien takaiseen maailmaan. Mitä pukusuunnittelija tekee? Entä lavastaja ja valosuunnittelija? Mitä esittäminen oikeastaan on? Pajassa tutustutaan teatteriin ja

teatterissa tehtäviin töihin Backstage-näytelyssä. Lopuksi tehdään esitys museon uudelle näyttämölle, Stagelle. Tapahtuma on ilmainen. 14 ensimmäistä mahtuu. Tervetuloa mukaan Clsu-jengiin! **Ilmoittautumiset 2.2. mennessä Mariannelle.** (Teatterimuseo, Kaapelitehdas, Tallberginkatu 1 G, Helsinki. www.teatterimuseo.fi)

Vinkkipuhetoiminnassa tapahtuu

Vinkkikouluttajia on nyt Suomessa Turun, Rovaniemen, Kuopion, Lappeenranta-Kouvolan, Porvoon, Lohjan seuduilla ja useampia kouluttajia löytyy pääkaupunkiseudulta. Jos olette kiinnostuneita oppimaan vinkkipuhetta kotipetuksena, puhukaa siitä lapsenne puheterapeutin kanssa tai soittakaa **Leena Hasselmanille** (0400 914 583). Lau sunnon avulla voi olla mahdollista järjestää kunnan maksama perhekohtainen sopeutumisvalmennuskurssi. Kurssin pituus on yleensä enintään 20 tuntia - vinkkipuheen oppii nopeasti!

Suunnitteilla on opetuksen järjestämistä myös verkkoympäristössä. Jos se kiinnostaa teitä, olkaa yhteydessä **Leenaan** (0400 914

583 tai leena.hasselmann@lapci.fi).

Helsingin yliopiston tuleville puheterapeuteille järjestetään kurssi tämän kevään aikana, jolloin taas moni uusi terapeutti saa käytännön kokemusta vinkkipuheen käytöstä kuulovammaisen lapsen kielenkehityksen tukena!

Leena Hasselman
www.vinkkipuhe.fi

